

A közvetlen életveszélyt, kritikus kockázatot jelző eredményeket a beazonosításuktól vagy elérhetőségüktől számított 1 órán belül kell közölni.

EMMI szakmai irányelv ajánlás (2017.02.20.)

Klinikai kémia*					
Klinikai kémia			Endokrinológia		
Komponens/vizsgálat	Riasztási érték <	Riasztási érték >	Komponens/vizsgálat	Riasztási érték <	Riasztási érték >
Amiláz (szérum)		500 U/l ^{1 FIO}	T4 szabad frakció (FT4)		45 pmol/l ⁵
Kalcium (szérum)	1,8 mmol/l ¹	3,5 mmol/l ¹	Hematológia		
CK (Kreatin-kináz)		5000 U/l ^{1 FIO}	Fehérvérsejtszám (WBC)	1 G/l ^{Konszenzus}	50 G/l ^{1 FIO}
CK-MB koncentráció		Normál tartomány felett ^{3 FIO}	Hemoglobin	70 g/l ^{1 FIO}	190 g/l ^{1 FIO} 0-14 napos korig: 240 g/l ⁷
CK-MB aktivitás		Normál tartomány felett ^{FIO}	Neutrophil granulocyta absz. szám	1 G/l ^{konszenzus}	
C-reaktív protein		300 mg/l ^{1 FIO}	Thrombocyta (PLT)	30 G/l ^{1 FIO}	1000 G/l ^{1 FIO}
Glükóz (szérum, plazma, POCT)	2,5 mmol/l ⁵	27,8 mmol/l ⁵	Perifériás vérkenet	Akut hematológiai rendszerbetegség gyanúja.	
Glükóz újszülött (28 napos korig)	1,7 mmol/l ⁵	18 mmol/l ⁵	Hemosztázis		
GOT (Aszpartát-amino-transzferáz)		1000 U/l ^{5 FIO}	INR		5 ⁶
GPT (Alanin-amino-transzferáz)		1000 U/l ^{5 FIO}	Protrombin idő (PI)		120 sec ^{konszenzus}
Kálium (szérum)	2,5 mmol/l ¹	6,5 mmol/l ¹	Aktivált parc. trombopl. idő (APTI)		160 sec ^{Konszenzus}
Karbamid		30 mmol/l ^{FIO}	Trombin idő (TI)		150 sec ^{konszenzus}
Klorid (szérum)	75 mmol/l ⁵	125 mmol/l ⁵	Fibrinogén	0,8 g/l ⁵	
Kreatinin (szérum)		400 µmol/l ^{3 FIO}	Vérgáz (artériás)		
Laktát		5 mmol/l ⁵	pH	7,2 ⁵	7,6 ⁵
Laktát-dehidrogenáz		1000 U/l ⁵	pCO2	19 Hgmm ⁵	67 Hgmm ⁵
Lipáz		700 U/l ^{5 FIO}	pO2	43 Hgmm ⁵	
Nátrium (szérum)	120 mmol/l ³	160 mmol/l ³	ctHb	70 g/l ^{1 FIO}	190 g/l ^{1 FIO}
Trigliceridek		20 mmol/l ¹	Gyógyszerszint		
Troponin I / T Hs		100 ng/l ⁵	Digoxin		2 ng/ml ⁵ (toxicitási határ)
			Lítium		1,5 mmol/l ¹ (toxikus zóna)

Megjegyzések a következő oldalon.

Szakirodalom 1.: The Royal College of Pathologists. Out-of-hours reporting of laboratory results requiring urgent clinical action to primary care: Advice to pathologists and those that work in laboratory medicine. London, UK: The Royal College of Pathologists; 2010.

Szakirodalom 2.: Wagar EA, Friedberg RC, Souers R, Stankovic AK. Critical values comparison: a College of American Pathologists Q-Probes survey of 163 clinical laboratories. Arch Pathol Lab Med. 2007;131(12):1769-1775.

Szakirodalom 3.: Hanna D, Griswold P, Leape LL, Bates DW. Communicating critical test results: safe practice recommendations. Jt Comm J Qual Patient Saf. 2005;31(2):68-80.

Szakirodalom 4.: Corinne R.Fantz, Ph.D., DABCC Defining & Reporting Critical Values 2009.

Szakirodalom 5.: Professor Dr Lothar Thomas Critical limits of laboratory results for urgent clinician notification, eJIFCC vol 14 no 1

Szakirodalom 6.: UWH Clinical Laboratories: Critical Results & Tests 2017 September

Szakirodalom 7.: Mayo Clinic Laboratories Critical Values https://www.mayocliniclabs.com/-/media/it-mmfiles/Special-Instructions/8/A/6/DLMP_Critical_Values_-_Critical_Results_List

FIO szabályok általános:

A kritikus eredményt az első megjelenésekor jelenteni kell.

Amennyiben az eredmény folyamatosan a kritikus tartományban marad, 7 naponta szükséges az újabb értesítés (ugyanazon beküldő esetén).

Amennyiben az eredmény a kritikus tartományon kívül esik, majd újra a kritikus tartományba kerül, ismételt értesítés szükséges.

FIO szabályok paraméter:

Karbamid, kreatinin: Nefrológiai szakrendelésről érkező páciens esetében, amennyiben a megelőző eredménye ugyanabba a riasztási tartományba esett mint a jelenlegi, az eredményt nem kell bemondani.

Fehérvérsejtszám/abszolútérték: Ismert hematológián kezelt betegnél, amennyiben a megelőző eredménye ugyanabba a riasztási tartományba esett mint a jelenlegi, az eredményt nem kell bemondani.

Laktát-dehidrogenáz: ismert hematológián kezelt betegnél, amennyiben a megelőző eredménye ugyanabba a riasztási tartományba esett mint a jelenlegi, az eredményt nem kell bemondani.

A közvetlen életveszélyt, kritikus kockázatot jelző eredményeket a beazonosításuktól vagy elérhetőségüktől számított 1 órán belül kell közölni.

EMMI szakmai irányelv ajánlás (2017.02.20.)

Mikrobiológia*					
Klinikai bakteriológia				Enterális vizsgálatok	
meningitis gyanú esetén liquorból készített, Gram szerint festett kenet eredménye	meningitis kórokozók antigén vizsgálatának eredménye	liquor bakteriális tenyésztés eredménye pozitív esetben	H. influenzae B , S. pneumoniae; N. meningitidis; L. monocytogenes vérből/liquorban	székletből igazolt verotoxin termelő E. coli	Typhus abdominalis
				Fertőzés szerológiai vizsgálatok	
gázgangréna gyanújával kezelt beteg mintájából készült Gram festett kenet eredménye	gázgangréna gyanúval kezelt beteg pozitív C. perfringens eredménye	B csoportú streptococcus pozitív eredmény újszülötteknél	pozitív hemokultúrából készült Gram szerint festett kenet eredménye	HAV IgM pozitív (első) minta	alacsony aviditású Toxoplasma eredmény terhesnél
					HBsAg pozitív terhes
C. diphtheriae pozitív eredmény		sebváladék (mély) tenyésztése során S. pyogenes eredmény		Molekuláris mikrobiológiai vizsgálatok	
				SARS-CoV-2 PCR	

Szakirodalom 1.: 1/2014. (I.16.) EMMI rendelet a fertőző betegségek jelentésének rendjéről

Szakirodalom 2.: 18/1998 (VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

FIO szabályok: Pozitív hemokultúrából készült Gram kenet eredményének bemondása: azonos napon vett mintákból ismételt pozitívitás bemondása nem szükséges (ha a kenetben ugyanaz látható).

Sebváladék tenyésztése során *S. pyogenes* eredmény: Ismételt pozitívitás bemondása 1 hét múlva szükséges.

Székletből igazolt verotoxin termelő *E. coli* : ismételt pozitívitás bemondása 2 hét múlva.

Meningitis gyanú esetén liquorból készített, Gram szerint festett kenet eredménye. Kivéve: ismételt liquor minta esetén, melynek kenet eredménye negatív illetve megegyezik az előző liquor minta kenetének az eredményével, a bemondás nem szükséges.

A KKE riasztási listában szereplő szerológiai vizsgálatoknál az első pozitív (bizonyos esetben negatív) eredmények bemondása szükséges, az ismételt pozitívok bemondása nem szükséges.

* Laboratóriumtól függően a végzett vizsgálatok köre eltérő lehet.